

Ikt. sz.: HOB-41/66-2/2019.

HOB-14/2019. sz. ülés
(HOB-29/2018-2022. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Honvédelmi és rendészeti bizottságának**
2019. november 18-án, hétfőn 12 óra 22 perckor kezdődően
az Országgyűlés Irodaháza I. emelet III. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirendi javaslat elfogadása</i>	5
<i>Egyes törvényeknek a legsérülékenyebb menedékkérők szabadítása és a fogvatartottak éheztetésének megszüntetése érdekében szükséges módosításáról szóló T/6493. számú törvényjavaslat</i>	
<i>(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)</i>	5
<i>Dr. Szél Bernadett (független) előterjesztése</i>	5
<i>Hozzászólások</i>	8
<i>Dr. Szél Bernadett (független) válaszai</i>	10
<i>Határozathozatal</i>	12
<i>A katonai felszerelések törökországi beszerzésének azonnali leállításáról szóló H/7759. számú határozati javaslat</i>	
<i>(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)</i>	12
<i>Mesterházy Attila (MSZP) előterjesztése</i>	12
<i>Hozzászólások</i>	13
<i>Mesterházy Attila (MSZP) válaszai</i>	15
<i>Határozathozatal</i>	15
<i>Az ülés berekesztése</i>	16

Napirendi javaslat

1. Egyes törvényeknek a legsérülékenyebb menedékkérők szabadítása és a fogvatartottak éheztetésének megszüntetése érdekében szükséges módosításáról szóló törvényjavaslat (T/6493. szám)
(Dr. Szél Bernadett, Szabó Szabolcs (független) képviselők önálló indítványa)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

2. A katonai felszerelések törökországi beszerzésének azonnali leállításáról szóló határozati javaslat (H/7759. szám)
(Mesterházy Attila, Dr. Gurmai Zita, Dr. Harangozó Tamás (MSZP) képviselők önálló indítványa)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Kósa Lajos (Fidesz), a bizottság elnöke

Ágh Péter (Fidesz), a bizottság alelnöke
Dr. Simon Miklós (Fidesz), a bizottság alelnöke
Dr. Varga-Damm Andrea (Jobbik), a bizottság alelnöke
Dr. Vadai Ágnes (DK), a bizottság alelnöke
Bíró Márk (Fidesz)
Hubay György (Fidesz)
Móring József Attila (KDNP)
Dr. Harangozó Tamás (MSZP)

A bizottság titkársága részéről

Laban János bizottsági főmunkatárs

Meghívottak

Hozzászólók

Dr. Szél Bernadett (független) előterjesztő
Mesterházy Attila (MSZP) előterjesztő

Megjelentek

Szabó Szabolcs (független)
Asztalos Dávid szakértő (Fidesz)

(Az ülés kezdetének időpontja: 12 óra 22 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirendi javaslat elfogadása

KÓSA LAJOS (Fidesz), a bizottság alelnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelt Bizottság! Megállapítom, hogy a bizottság határozatképes.

Tisztelt Bizottság! A napirendet kell megszavaznunk. Két tárgysorozatba vételről kell döntenünk, a T/6493. számú törvényjavaslatról és a H/7759. számú határozati javaslatról. Kérdezem, hogy támogatja-e a bizottság a napirendi javaslatot. Kérem, szavazzanak! (Szavazás.) Öt fővel a bizottság határozatképes, és 5 igennel a bizottság támogatta a napirendi javaslatot.

Egyes törvényeknek a legsérülékenyebb menedékkérők szabadítása és a fogvatartottak éheztetésének megszüntetése érdekében szükséges módosításáról szóló T/6493. számú törvényjavaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

Az 1. napirendi pont a T/6493. számú törvényjavaslat, benyújtói Szél Bernadett és Szabó Szabolcs független képviselők. Először az előterjesztőktől kérdezem, hogy melyikőjük kíván szóbeli kiegészítést tenni. (Dr. Szél Bernadett: Mind a ketten.) Az nem lesz jó. Valakit ki kell jelölni. (Szabó Szabolcs: Szél Bernadett.) Köszönöm szépen, Szél Bernadett. Öné a szó.

Dr. Szél Bernadett (független) előterjesztése

DR. SZÉL BERNADETT (független) előterjesztő: Tisztelettel köszöntöm a bizottságot. Röviden szeretném ismertetni ennek a nagyon fontos törvényjavaslat-tervezetnek a lényegét. Ugyanis maga a javaslat, amit dr. Szabó Szabolccsal közösen nyújtottunk be, az a tranzitónában tapasztalt embertelen gyakorlat megszüntetésére irányul. Azért hangsúlyoztam azt a szót, hogy „tapasztalt”, mert mind a ketten többször jártunk a tranzitónában, úgy Röszkén, mint Tompán, és amit láttunk, az alapján készült ennek a törvényjavaslatnak a tartalma.

Én azt gondolom, két okból is embertelen az, ami a tranzitónában jelenleg Magyarországon zajlik. Az egyik ok az éheztetés, a másik pedig a fogva tartás és annak a körülményei. Az éheztetésről röviden azt szeretném a tisztelt bizottságnak elmondani, hogy tavaly augusztus óta 17 alkalommal 27 embert éheztettek napokig a magyar hatóságok a tranzitónában. A Helsinki Bizottság minden egyes esetben a strasbourgi Emberi Jogok Európai Bíróságához fordult, és a rendszer úgy épült fel, hogy az EJEB, vagyis a bíróság utasította a magyar hatóságokat, amelyek adtak ételt a fogvatartottaknak.

Azt fontos hangsúlyoznom, hogy amikor ott voltunk a zónában, akkor a táborban dolgozók maguk mondták el, hogy a rendszer az így működik: éheztetés, Strasbourg, Strasbourg szól, és utána adnak enni. És az, hogy hány nap telt el éheztetéssel, az az ott dolgozók elmondása szerint azon múlt, hogy milyen gyorsan csörögtek a telefonok, és milyen gyorsan kaptak hírt a magyar hatóságok Strasbourgtól.

Egyébként emiatt az Európai Bizottság nemrég kötelezettségszegési eljárást is indított a magyar kormánnyal szemben.

Még röviden szeretném azt is elmondani, hogy nyáron feljelentést is tettem a tranzitban történő éheztetések miatt. Ez azért volt egy nagyon különleges alkalom, mert a Nemzeti Nyomozó Iroda gyakorlatilag velem végeztette el a nyomozást. Erre határidő szerint nyolc napom volt, hogy letegyem az asztalra azokat a dokumentumokat, amellyel a feljelentésem tartalmát igazolni tudom. Elég szokatlan

gyakorlat az, hogy országgyűlési képviselők nyomoznak a Nemzeti Nyomozó Iroda helyett, de én még ezt is megtettem. A haszna az volt ennek a történetnek, hogy a Nemzeti Nyomozó Iroda elismerte azt, hogy éheztes zajlik a tranzitónában; ez egy leírt dokumentumban nyomon is követhető.

Gyakorlatilag kettő érvük volt egyébként, hogy miért nincs éheztes. Az egyik az volt, hogy szerintük nem lehet szó éheztesről, merthogy nem fogvatartottak ott az emberek, mert Szerbia felé szabadon elhagyhatják a tranzitónát, és hogy egyébként pedig az idegenrendészeti eljárás alatt állók a magyar jog szerint nem jogosultak ellátásra. Én mindkét érvet meg tudom cáfolni, és a felvezetésünknek a következő részében ezzel a cáfolattal szeretném a bizottság döntését elősegíteni.

A fogva tartás. Tehát vajon fogva tartás-e az, ami a magyar tranzitónában történik? Egyrészt az Emberi Jogok Európai Bírósága is kimondta, hogy de facto fogva tartás az, ami a tranzitban történik. Azt szeretném önöknek elmondani, hogy a menedékkérők is és az idegenrendészeti eljárás alatt állók is egyaránt egy 13 négyzetméter alapterületű, fémből készült konténerben vannak elhelyezve. Négy ágy, egy szekrény van, asztalok, székek nincsenek, közösségi tér van. Körbe van rakva egy udvar ezekkel a konténerekkel, és ezek szektorokban vannak, és gyakorlatilag mindenhol szögesdrótok vannak. Ha a valaki arra sétál, arra megy, az láthatja, hogy gyerekjátékok vannak beakadva a szögesdrótbá. Egyébként nagyon érdekesnek tartottam, hogy még az ott dolgozók konténerre is le van szögesdrótozva, mintha attól félnének, hogy az ott dolgozók is megszöknek. Szóval a lényeg az, hogy az egész fizikális megjelenítésében is leginkább egy fogva tartási helyre hasonlít.

A tranzitónát senki el nem hagyhatja, csak abban az esetben, ha például beteg. Egy rákos kisgyermek is ott volt például, őt vitték terápiára a közeli nagyvárosba. Ő azon alkalmakkor hagyhatta el a tranzitónát, amikor kezelésekre ment. És egyébként a szektort is csak akkor hagyhatják el, ha orvoshoz mennek. Azok a gyerekek gyakorlatilag hónapokat töltenek úgy ott el, hogy egy pici, körülbelül akkora alapterületen vannak, mint ez a bizottsági szoba. Ha hideg van télen, akkor olyan körülmények között, ha forróság van nyáron, akkor meg olyan körülmények között.

Strasbourgban folyik is a per, amely arról szól, hogy fogva tartási helynek minősül-e maga a tranzitóna. Az első fokon született döntés szerint annak minősül. És most lesz nagy kamarai döntés napokon belül, kíváncsian várjuk az eredményt.

Másrészt ez a „Szerbia felé nyitott a tranzitóna, és bárki nyugodtan elmehet” című érvelés azért nem állja meg a helyét, mert ha ezt megteszik ezek az emberek, akkor bűncselekményt követnek el. És azt gondolom, felelős politikus nem biztathat menedékkérőket vagy akár bármilyen menekülő embereket arra, hogy bűncselekményt kövessenek. Úgyhogy ezúton is tisztelettel kérem azokat a kollégákat, akik erre szoktak hivatkozni, hogy ezt ne tegyék meg, mert ha ezt megteszik, akkor bűncselekmény elkövetésére bujtogatják a menedékkérőket. Ugyanis, ha önkényesen a tranzitónát elhagyják a kiutasítottak, akkor a bírósági ítélet rendelkezését szegik meg. És Szerbia eddig nem mutatott nyitottságot arra, hogy visszavegye ezeket az embereket.

Az éheztesről még annyit szeretnék elmondani, hogy viszonylag sokat emlegettem itt a strasbourgi bíróságot, de van Magyarországnak is egy Alaptörvénye, és ahogy az emberi jogok európai egyezményének a 3. cikkében ott szerepel a kínzás, az embertelen, megalázó bánásmód tilalma, úgy a magyar Alaptörvényben is ott szerepel a III. pont alatt a kínzás tilalma. Úgyhogy azt gondolom, azért sem szabad éheztesni senkit ebben az országban, se a tranzitban, se azon kívül, mert az Alaptörvényben is benne van, hogy ilyet nem lehet csinálni.

Két mondatot szeretnék még beszélni a sérülékeny csoportokról. Nagyon fontos, hogy a tranzitónák zárt helyek, csak országgyűlési képviselőket engedtek eddig be,

tudtommal a sajtót kevésbé. Lehet, hogy a következőkben az új OGY-törvény szerint nekünk is nehezebb lesz bejutni, mindenesetre mi láttuk ott, hogy mi történik, több pártból voltak ott képviselők, és látták a valóságot. Nagyon sok gyerek van, mindig több gyerek volt, mint ahány felnőtt, és én nem véletlenül neveztem ezt a helyet börtönóvodának. Úgy képzeljék el, hogy nagyon sok kisgyerek él együtt, családok, és azt gondolom, teljesen méltatlan és elfogadhatatlan dolog ezt gyermekekkel megtenni.

Azt mondták nekem az ott élő felnőttek, hogy ők még bírják, tehát ők felnőttek, nehéz dolgokon vannak túl, voltak asszonyok, akiket csoportosan megerőszakoltak az út folyamán, nagyon sokan bántalmazást szenvedtek akár rendőröktől, akár hatóságtól a menekülés során, viszont a gyerekek egyáltalán nem bírják ezt. Én felháborítónak tartom azt úgy politikusként, mint emberileg, hogy gyermekekkel Magyarország Kormánya így bánjon, mert nyilvánvaló, hogy a kormánytöbbség akarata az, hogy így néz ki ez az egész eljárás.

Nagyon bízom benne, hogy azzal, amit itt most elmondok, talán árnyalni tudom azt a véleményt, amit esetleg emberek gondolnak arról, hogy mi zajlik a tranzitónában. Biztatnám önöket arra, múlt héten jelent meg egy film, amelyben egy iráni kisfiú mutatja be az ő történetét, több mint tíz hónapja van a tranzitban, hogy nézzék meg azt is, az országgyűlési képviselők pedig jelentkezzenek be, menjenek el, és nézzék meg, milyen helyzetben vannak ezek a gyerekek. Pszichésen nagyon sokan sérültek az út során és a bezártság miatt is. Volt egy kisgyerek, aki öt napja nem aludt, mert fáj a foga, és nem volt fogorvosi ellátás, próbáltuk elintézni, hogy legalább az legyen. Tudom, hogy az egész országban orvoshiány van, de azok a gyerekek teljesen esélytelenek voltak, hogy bármilyen ellátást is kapjanak. Igazából azt gondolom, hogy gyerek és gyerek között nincsen különbség.

Röviden és tömören: ezért adtuk be ezt a törvényjavaslatot, amely alapvetően tiszteletben tartja azt, hogy alapos vizsgálatra van szükség, mielőtt bárki bármilyen oltalmat vagy lehetőséget kap arra, hogy Magyarországon tartózkodjon, de az embertelen, brutális elemeket kiszűrnénk ebből a folyamatból.

Négy pont van végül is a törvényjavaslatban. Az 1. pont az, hogy a kísérő nélküli kiskorúakat, tehát egyedül menekülő gyerekeket ne lehessen semmiképpen a tranzitban tartani. Van egy olyan trükk, hogy tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet van jó ideje Magyarországon, és ha ez van, akkor nem kell őket gyermekvédelmi intézménybe vinni, ha valaki 14 év fölötti és 18 év alatti. Vannak ott a tranzitónában gyerekek, akik egyedül vannak egy szektorban. Aztán akivel én találkoztam, annak megengedték, hogy átmenjen egy másik szektorba, hogy legalább ne egyedül legyen ott egész nap hónapokon keresztül, de azt gondolom, nem normális dolog az, hogy egy gyerek ilyen körülmények között van.

A 2. pont jogi garanciát ad arra, hogy ne lehessen éheztetni a bírósági felülvizsgálat alatt állókat, egyszerűen nem éheztetünk embereket, akik a sorsukra várnak. Azt gondolom, ez az alapvető humánus hozzáállás.

A 3. pont azt mondja ki, hogy gyermeces családokat és más különleges bánásmódot igénylő személyeket ne tranzitónában helyezték el, hanem más, erre a célra alkalmasabb intézményekben.

A 4. pont pedig úgy akadályozná meg az idegenrendészeti eljárás alatt lévők éheztetését, hogy az eljárás alatt nem lehetne fogva tartani a jogerősen elutasított menedékkérőket a tranzitban.

Szabó Szabolcs képviselőtársammal ezt kodifikáltuk, és ezt adtuk be az Országgyűlésnek. Tisztelettel várom az önök felvetéseit és kérdéseit. Köszönöm, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Bizottság! Kíván-e valaki hozzászólni? *(Jelzésre:)* Tessék!

Hozzászólások

DR. HARANGOZÓ TAMÁS (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Nyilván az illegális vagy irreguláris bevándorlás kezelésével kapcsolatban vannak és lehetnek eltérő álláspontok. Én magam is jártam a tranzitónában idén nyáron, mind a kettőben, egyszerre néztem meg a határon szolgálatot teljesítő katonák és rendőrök munkakörülményeit, amelyek 2015-ben még szerintem vetekedtek a menekültek körülményeivel, mára azért ez egy rendezettebb helyzet, és megnéztem, mi van a tranzitónának nevezett barakkokban.

Én csak azt tudom megerősíteni - mindazzal együtt, hogy önök hogyan kívánják ezt a helyzetet jogilag és fizikailag kezelni -, hogy tényleg menjenek már le oda, és nézzék már meg azt, ami ott van. Személyes élményem nem nagyon lehetett ezzel kapcsolatban, a legközelebbi élmény a második világháborúban felállított különböző táborokról szóló képek. Egyszerűen elképesztő! Az a 1,5-2 méter szögesdrót a gyerekek feje fölött a XXI. század Magyarországon, Európa közepén egyszerűen az ember gyomrát felfordítja.

Egyébként is minden tárgysorozatba vételi kérelmet támogatni szoktunk, amelyik teljesen nem idegen, mondjuk, a legalapvetőbb emberi kérdésektől, úgyhogy természetesen meg fogom szavazni ezt a javaslatot, de azért bátorítom önöket - értem, hogy könnyű egy gombot megnyomni a parlamentben, aztán beülni a szép nagy autóba, aztán hazamenni a boldog családhoz, de ha azokat a gombokat megnyomják, akkor utána valami a valóságban megváltozik, például felállnak ilyen táborok -, legalább azt nézzék már meg, hogy a végrehajtás az életben egyébként mit hoz, mert szerintem egyikük sem szívesen venné a nevére azt, ha tudná, hogy ott pontosan mi zajlik.

Értem, olyan jogi megoldást választottak, hogy gyakorlatilag kizárják azt, hogy Magyarországra valaki legálisan menekültként beérkezzen, kivéve, mondjuk, ha egy, a törvény elől menekülő miniszterelnökről beszélünk, mert annak azért VIP-ellátással meg gyors eljárással adnak menekültjogot. De ne tartsunk ott a XXI. században Európa közepén, hogy gyerekek feje fölött szögesdrótot tartunk, és emberhez nem méltó körülmények között tartjuk ott őket, én is csak ezt kérem önöktől. Köszönöm.

ELNÖK: *(Jelzésre:)* Tessék!

DR. VARGA-DAMM ANDREA (Jobbik), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót, elnök úr. Én csak azt szeretném elmondani, ha az emberi jogok egyetemes nyilatkozatát, az emberi jogok európai egyezményét, az Alaptörvényünket, a genfi egyezményt és a gyermekek jogairól szóló törvényt minden egyes arra rendelt személy Magyarországon betartaná, akkor képviselőtársaimnak nem kellett volna ezt a javaslatot betervezni. Magyarország törvényei és a nemzetközi egyezmények minden egyes elbánásnak még a módját is, a módszertanát is előírják, nem kell ahhoz különösen kreatívnak lenni, hogy ilyen tapasztalatok, mint amilyenek a tranzitónában vannak, kialakulhassanak.

Nagyon sajnálom, hogy egyáltalán az Országgyűlésben ilyen javaslatokat be kell terjeszteni, mert ez a rendszer működése gyengeségének a tükre, úgyhogy természetesen meg fogom szavazni. Csak üzenem mindazoknak, akiknek ebben kötelessége dolgozni, eljárni, hogy miért hoztak minket ilyen helyzetbe, hogy ilyen javaslatokat kelljen a Ház előtt tárgyalni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Más hozzászólás? (*Senki sem jelentkezik.*) Tisztelt Bizottság! Nem fogom támogatni ennek a javaslatnak a tárgysorozatba vételét, mert a javaslat egy csomó valótlanúságot tartalmaz, illetőleg az itt elhangzottak sem fedik a valóságot.

A tranzitónában senki nincs fogva tartva, hiszen a tranzitónából bárki szabadon távozhat Szerbiába bármikor, saját elhatározásból, aki a tranzitónában van, hiszen Magyarország területére nem léphet be. Nem magyar területen van, a magyar hatóságok nem tartanak senkit fogva, aki ezt állítja, az nem mond igazat. Szabadon bármikor távozhat Szerbiába, és semmifajta bűncselekményt nem követ el, hiszen ott is szerb területen van, nem lépett be magyar területre. Csak azok lépnek be magyar területre, akik be vannak léptetve, a tranzitónában tartózkodók nincsenek beléptetve magyar területre. Tehát az a megközelítés, hogy ott bárkit fogva tartanak, és ha azt elhagyja, bűncselekményt követ el, egyszerűen nem igaz.

Másrészt semmifajta éheztetés nem folyik. Azon az alapon azt a tízmillió embert, aki Magyarországra legálisan belép turistaként, és nem kap a magyar államtól ingyenes ellátást, szintén éheztetni a magyar állam? Képtelenség. Mindenki ellátást kap, aki eljárás alatt van, és az eljárás lezárultával Magyarországnak az a kötelezettsége, hogy ellátást adjon bárkinek, a nemzetközi egyezmények és rendelkezések értelmében megszűnik, de szabadon távozhat Szerbiába. Nem egy-két ember - hiszen nemcsak önök, hanem mi is jártunk a tranzitónában - jár Szerbiába rendszeresen vásárolni magának élelmiszert. Természetesen minden nemzetközi jogszabályt betartunk a különleges elbánásban részesítendő személyekkel kapcsolatban.

Az pedig, hogy önök minden létező valótlanúságot előadnak azért, hogy kinyissák a menekültáradat előtt Magyarországot, az nem meglepő, és eközben nem átvállalják Magyarország rossz hírét kelteni, ettől még sem az nem válik valósággá, amit önök nem mondanak igazat, sem pedig nem lehet kinyitni a magyar határt a menekültáradat előtt. Magyarországon menekültügyi különleges vészhelyzet van, mert nézzék meg az illegális határátlépők számát vagy azokat a próbálkozásokat, amelyek a magyar határ illegális átlépésére vonatkoznak - nem a tranzitónán belül -, ezeknek a száma folyamatosan rendkívül magas. Tehát jogosan van Magyarországon elrendelve és a Honvédelmi és rendészeti bizottság által tudomásul véve a tömeges bevándorlás miatti vészhelyzet. És az a helyzet, hogy amíg a mi felelősségünk a magyar emberek biztosítása, a magyar határ védelme, addig ezt akkor is meg fogjuk tenni, ha önök azt állítják, hogy bárkivel embertelenül bánnak, vagy bárkit éheztetnek a magyar határon, ami egyszerűen nem igaz. Mint ahogy senkit nem tartanak fogva, ezért az a beállítás is tévedés, hogy ott a gyerekek feje fölött bármifajta szögesdrót lenne. Van műszaki határzár, akadály a szögesdróttal, de az egy műszaki határzár, a másik oldal felé bárki szabadon távozhat, megközelítheti, elmehet, hiszen az nem Magyarország területe. Éppen ezért ezt a javaslatot szerintem nem szabad tárgysorozatba venni, teljesen felesleges olyan javaslatokat tárgysorozatba venni, aminek már a címe is hemzseg a valótlanúságtól és a hazugságtól. Nincs fogva tartás, nincs éheztetés, Magyarországon szabályosan betartjuk a nemzetközi egyezményeket, a dublini jegyzőkönyveket, és az alapján folynak a menekültügyi eljárások. Számtalan alkalommal hallgattuk meg Vadász (*sic!*) Zsuzsanna asszonyt, aki ezekről részletesen beszámolt.

És az sem igaz egyébként, hogy Magyarországon ne lennének emberek, akik vagy oltalmat vagy menedékstátuszt kapnak, hiszen több száz azoknak az embereknek a száma minden évben, akik teljesen szabályos eljárás kapcsán megkapják ezt a védelmet a magyar államtól, és lefolytatják azt az eljárást, ami egyébként a tranzitónában kezdődik és a menekültstátusz megkapásával zárul. Ha pedig valakit elutasítanak, azzal szemben a magyar kormánynak, a magyar hatóságoknak további

ellátási kötelezettsége nincs, miután nem is magyar területen tartózkodik, szabadon távozhat egyébként természetesen, hiszen nem lépett be a magyar területre.

Úgyhogy ez a javaslat szerintem nem alkalmas arra, hogy a parlament tárgysorozatba vegye. Arra alkalmas, hogy a menekültkérdés kapcsán rosszhiszeműen és valótlanságokat megfogalmazva Magyarország rossz hírét keltsék, de én úgy gondolom, hogy ehhez nekünk nem kell asszisztálni.

Van-e más hozzászóló, tisztelt bizottság? *(Nem érkezik jelzés.)* Ha nincs, akkor viszonyválaszra megadom a szót az előterjesztő képviselőjének. Utána szavazunk.

Dr. Szél Bernadett (független) válaszai

DR. SZÉL BERNADETT (független) előterjesztő: Csak az illendőség kedvéért: nem Vadász Zsuzsanna, hanem Végh Zsuzsanna asszony, akit önök feltehetően sokszor meghallgattak ebben a kérdésben.

ELNÖK: Bocsánat, igaz.

DR. SZÉL BERNADETT (független) előterjesztő: Nekem is a Nemzetbiztonsági bizottság volt tagjaként sűrűn volt lehetőségem találkozni Végh Zsuzsa asszonnyal, és nála jártam is, amikor még BMH volt és nem OIF az intézmény. És dolgoztam is vele azon, hogy egyébként ezek a körülmények javulni tudjanak, például abban segített, hogy a fogorvosi ellátás megoldódjon. Sajnos a mai napig nincs teljesen megoldva, de ott legalább láttam némi erőfeszítést arra vonatkozóan, hogy a valósággal hajlandók szembenézni.

Sajnos Kósa úr előadásából számomra az derült ki, hogy a valósággal sem hajlandó szembenézni. A Fidesz és a KDNP többi megjelent politikusanak nem ismerhettem meg a véleményét, holott nagyon kíváncsi lettem volna rá, mert azt gondolom, ez egy olyan kérdés, amelyben fontos tisztán látni, hogy ki az, aki Magyarország rossz hírét kelti. Szerintem semmiképpen nem az kelti Magyarország rossz hírét, aki kimondja azt, hogy meztelen a király, és hogy ilyen állapotok vannak a tranzitban, hanem az, aki nem hajlandó ezen segíteni. Ugyanis ez egy olyan ügy, amelyre egész Európa figyel, ezt jól látja elnök úr. És én azt gondolom, hogy méltán teszik ezt, mert ebben a kultúrában, amit önök keresztény kultúrának neveznek - nagyon sokszor elmondják, hogy keresztény kultúra, keresztény szabadság -, igazából önök a fülük botját sem mozdítják akkor, amikor arról számolunk be, hogy gyerekek tízesével, százasával szenvednek a magyar határszélen. És nekem ez probléma, mert ez az önök egész hitelességét aláássa, amikor arról beszélnek, hogy kereszténység meg család, hogy önök különbséget tesznek gyakorlatilag gyerek és gyerek között, család és család között, és a saját kormányzati kampányuknak a felplankolása érdekében képesek ezeket az embereket olyan helyzetbe hozni, ami egyrészt méltatlan, másrészt pedig embertelen.

Tisztelt Elnök Úr! A törvényjavaslat címe nem hazugság. A törvényjavaslatban leírtak nem hazugságok. Amit én itt elmondtam, azok nem hazugságok. Ez a színtiszta igazság és ez a színtiszta valóság. Ott voltam, láttam, és semmi érdekem nincsen, hogy hazudjak. Miért hazudnék? Mondja meg nekem, legyen kedves, hogy miért hazudnék arról, hogy mi újság van a tranzitjónában. Amikor elmentem a tranzitjónába, nagyon sokan azt mondták nekem, hogy úristen, ha odamész, akkor majd a Fidesz borzalmas lejárató kampányokat fog rólad csinálni. Én tisztelettel szeretném mondani, hogy én már egészen megszoktam, hogy önök rólam lejárató kampányokat csinálnak. De én azt gondolom, hogy vannak itt politikusok - és nem egy - a magyar Országgyűlésben, aki hajlandó ilyen körülmények között is kimondani, hogy mi az igazság, mi a valóság. És

örömmel hallom, hogy egyre többen vagyunk, akik odamegyünk és kimondjuk azt, hogy a Fidesz gyakorlatilag eltakarja a valóságot az emberek szeme elől, hogy ne lássák azt a magyar emberek, hogy itt családokról és gyerekekről van szó. Hogy fognak önök ott segíteni, ahol a probléma van, amikor már süllyednek el városok Afrikában; amikor a globális felmelegedés olyan szintet ölt, hogy egyre nagyobb menekültárad lesz? Ilyen zónákat fognak majd felhúzni Magyarország szélén? Mi az önök javaslata arra, hogy ezt megszüntessék?

Azt gondolom, hogy ez egy olyan kérdés, amiről vitáznunk és beszélünk kell, itt, Magyarországon és Európában is. De a Fidesz egyik legsúlyosabb bűne pontosan az, hogy erről a kérdésről normálisan még csak beszélni sem lehet. És ott tartunk, hogy a magyar Országgyűlés kétharmada galád módon asszisztál ahhoz, hogy gyerekeket kínoznak a magyar határszélen. És ez a kétharmad mondja azt magáról, hogy családbarát és hogy keresztény. Én azt gondolom, ha önök ezt a javaslatot itt és most leszavazzák, önök nem jogosultak soha többet ebben az életben arra, hogy azt mondják, hogy keresztény szellemben politizálnak, sem arra, hogy családbarát módon politizálnak. Mert aki egy picit is tudja azt, hogy a kereszténység miről szól, az tudja azt, mi az, hogy felebaráti szeretet.

Én a Nemzetbiztonsági bizottság volt tagja vagyok, én pontosan tudom, hogy milyen kontrollok kellene ahhoz, hogy biztonságban éljünk ezen a földrészén vagy ebben az országban. Abszolút aláírom azt, hogy mindenkit alaposan meg kell néznünk, akinek bármilyen segítséget is nyújtunk a határainkon belül. De ehhez senkit nem kell éheztetni, és gyermekekkel és családokkal nem lehet, nem szabad így bánni.

Úgyhogy, legyen kedves, gondolja végig azt mindenki, aki itt a körünkben helyet foglal és abban a megtiszteltetésben van része, hogy a magyar Országgyűlés tagjaként dolgozhat az emberekért, hogy mire nyom most gombot, vagy mit mond, mert nagyobb a felelőssége, mint gondolná. Mindig voltak a világban olyan korszakok, amikor hangosan azt mondták, üvöltve, hogy ő a bűnös, kiszemeltek egy embercsoportot, embereket, és azt mondták rájuk, hogy őket kell üldözni. És képesek voltak megbolondítani nagyon-nagyon sok embert. Viszont én azt tudom önöknek mondani, hogy előbb vagy utóbb, de fordul a kocka, és ki fog nyílni az emberek szeme, és nem fognak ártatlan gyermekeknek a fogva tartásához és emberek éheztetéséhez asszisztálni. Tisztelt Elnök Úr! A saját szememmel láttam az éheztetést, ugyanis miközben valaki kitoloncolásra vár, idő telik el, az alatt az idő alatt ő nem kap enni. És amit ön mondott, hogy Szerbiába jár vásárolni, ez teljes képtelenség. Nem járnak át a menekülő emberek Szerbiába vásárolni. Magyarországon van erre lehetőség, ha van pénzük, és ha a szociális munkások segítenek. Ez is egy ilyen humánusabb intézkedés volt az ott dolgozók részéről, annak érdekében, hogy valamit segítsenek a helyzeten. De volt, akinél nem tudtak segíteni, és éheztetések zajlottak. Dokumentált, 17 alkalommal 27 ember. Ez mind az önök lelkén szárad.

A másik pedig, hogy értse meg, kérem, hogy bírósági ítélet rendelkezésével megy az szembe, aki önkényesen elhagyja Szerbia felé a tranzitzónát, amennyiben kiutasított polgárról van szó. Ez gyakorlatilag bűncselekmény. És tisztelettel kérem a Fideszt és a KDNP-t, hogy ne bujtogassa bűncselekmények elkövetésére a menekülő embereket, mert ez nem az a mód, ahogy politizálni kell ebben az országban.

Röviden és tömören ezt tudom mondani önnek a viszonzásban. És még egyszer kérem önöket, gondolják meg, hogy igent, nemet vagy tartózkodást mondanak. Nem fogok meglepődni, ha a kormánypártok leszavazzák ezt a törvényjavaslatot, mert épp eleget hallgatom önöket különböző fórumokon, de azt gondolom, hogy itt most nem kifejezetten egy ellenzéki javaslatot szavaznak le, hanem az emberiség alapvető törvényével mennek szembe.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! Képviselő asszony előterjesztette azt a javaslatát, amelyet önök is olvashattak. Ki az, aki támogatja a tárgysorozatba vételt? *(Szavazás.)* 2 igen. Ki az, aki nem támogatta a tárgysorozatba vételt? *(Szavazás.)* 6 nem szavazattal a javaslatot nem vettük tárgysorozatba.

Köszönöm szépen, hogy megjelentek. *(Dr. Szél Bernadett és Szabó Szabolcs távoznak az ülésről.)*

A katonai felszerelések törökországi beszerzésének azonnali leállításáról szóló H/7759. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

A következő javaslat egy határozati javaslat, amely Mesterházy Attila, Gurmai Zita és Harangozó Tamás indítványa. Melyikőjük képviseli az előterjesztőket? *(Mesterházy Attila jelentkezik.)* H/7759. számon van benyújtva a javaslat. Kérem, ha szóban ki akarja egészíteni, akkor tegye meg!

Mesterházy Attila (MSZP) előterjesztése

MESTERHÁZY ATTILA (MSZP) előterjesztő: Köszönöm szépen, elnök úr, megtenném. Ez az országgyűlési határozati javaslat egy olyan célt szolgálna, hogy Magyarország küldjön egy világos üzenetet Törökország részére, hogy az a fajta zsarolás, amit a török elnök folyamatosan az Európai Unióval szemben vagy annak tagállamaival szemben elkövet, nem elfogadható, és az a vitarendezési vagy a biztonsági igények kielégítéséről szóló eszközrendszer, amit Törökország bevet, semmiképpen nem elfogadható sem Magyarország, sem az Európai Unió más tagállama részéről. Egyébként a javaslat az én megítélésem szerint összhangban van az Európai Parlament nem is olyan régen elfogadott határozatával, illetőleg összhangban van egyébként a néppárti politikusok álláspontjával és nyilatkozataival is.

Azt is próbáltuk figyelembe venni a szöveg elkészítésekor, hogy az egy jogos igény, hogy a magyar hadsereget modernizáljuk, tehát a határozati javaslat arról szól, hogy függesztjük fel, állítsuk le ezeket a Törökországból érkező fegyverbeszerzéseket vagy adott esetben a Magyar Honvédség szempontjából fontos beszerzéseket, és amint Törökország eleget tesz azon kötelezettségének, hogy úgy viselkedjen, ahogy ezt adott esetben a nemzetközi közösség elvárja és a humanitárius követelmények is megkövetelik, akkor természetesen ezen az úton lehet továbbhaladni, ha ez valóban hozzájárul a Magyar Honvédség felszerelésének a modernizációjához.

Szeretném felhívni arra a bizottság figyelmét, hogy a török elnök két irányban tesz megjegyzéseket és folytat zsarolást az Európai Unióval vagy éppen az Egyesült Államokkal szemben: az egyik a menekültekkel kapcsolatos kérdések, a másik pedig a dzsihádisták visszaküldése Európába. Törökországban körülbelül 1200 olyan dzsihádistát tartóztattak le, és van börtönben, akik Európából vagy az Egyesült Államokból érkeztek harcolni az ISIS mellett, és azzal fenyegeti Erdoğan elnök ezen országokat, hogy hazaküldi ezeket a dzsihádistákat, és nem érdekli, hogy mi történik adott esetben velük.

Ez azért is fontos, hiszen a terrorizmus egy kiemelt veszély az egész világon, és éppen nem is olyan rég az iraki katonai hírszerzés vezetője adott egy interjút, ami arról szólt, hogy az ISIS elkezdte újraszervezni magát, még mindig komoly anyagi erőforrásokkal rendelkezik, és olyan emberek szabadultak ki pont a török invázió miatt a börtönökből, akik például kiváló bombakészítő képességekkel rendelkeznek.

Summa summarum éppen ezért azt gondoljuk, fontos, hogy Magyarország is küldjön egy jelzést Törökországnak, hogy ez a fajta zsarolás nem elfogadható, és ilyen eszközökkel, ilyen módszerekkel nem lehet és nem szabad megteremteni egy-egy országban, belpolitikai érdektől vezérelve adott esetben, a biztonsági igényeket. Maga a határozat azt is elismeri, hogy Törökországnak van jogos biztonsági aggálya ezen a területen, de ezt nem ilyen módon kellene elintézni, miközben az is látszik, hogy azért az a helyzet, ami most kialakult egy tűzszünet után, nem megnyugtató rendezése a helyzetnek.

Tehát magyarul: egy jelzésről szól a mi országgyűlési határozatunk pont azért, hogy ne zsarolhassák se Magyarországot, se az Európai Uniót Törökország részéről olyan dolgokkal, amelyekkel nem szabad és nem lehet zsarolni. Köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Van-e hozzászólás, tisztelt bizottság? *(Jelzésre:)* Tessék!

Hozzászólások

DR. HARANGOZÓ TAMÁS (MSZP): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Képviselőtársaim! Biztos, nem olvasták az előterjesztést, szerintem Mesterházy Attila remekül összefoglalta a lényegét, de a Honvédelmi és Rendészeti Bizottságnak szerintem van még egy pluszfelelőssége vagy van önöknek mint többségnek.

Egyrészt a parlament előtt van az iraki misszió meghosszabbításának kérdése, amit most a honvédelmi miniszter zárt ülésen, de talán nem tartozik a nemzetbiztonsági titkok közé, szintén megerősített, hogy milyen fontos misszió ez, és mennyire fontos, hogy Magyarország továbbra is az ott élő kurdok kiképzését, felkészítését és az ő támogatásukat megtegye, akik egyébként az életükkel fizetnek az Iszlám Állam elleni harccal, miközben egyébként szemlátomást nem zavarja a magyar kormányt, hogy a néhány kilométerrel arrébb élő szintén kurd nemzetiségű kisebbséget pedig a török invázió milyen módon érinti. Itt konkrétan civil áldozatokról beszélünk, önök is tudják, itt konkrétan gyermekek és nők haltak meg az invázió elején, most éppen tűzszünet van. Bár talán önök is tudják, hogy a legutóbbi hír már az volt, hogy sikerült a török kormánnyal baráti minimumviszonyban, ha nem is kimutathatóan, függelmi viszonyban lévő csapatoknak keresztény templomokat és keresztény kisebbséget a területen lemészárolni.

Szóval, nem tudok találni olyan elvi vagy akár bármilyen más indokot, hogy ezt a magyar kormány és a magyar parlament ne ítélje el. De a legfontosabb az, hölgyeim és uraim, hogy már megint ezen hír, mármint hogy a magyar kormány meg akarta vétózni ezt a Törökországot elítélő nyilatkozatot, megjelenése után derült ki, hogy bizniszelünk, bizniszelnek önök, bizniszel a miniszterelnök valamelyik haverja. És megint éppen akkor, amikor megvétózunk egy közös európai fellépést egy ilyen elfogadhatatlan esetben, azonnal kiderül, hogy egyébként már megint pénz van a háttérben, legalábbis a látszat ez, képviselőtársaim. Az időzítés éppen az, hogy a vétóval egy időben kiderül, hogy a miniszterelnök környezetéhez tartozó egyik kedves vállalkozó haditechnikai eszközöket fog hegyekben beszállítani Magyarországra, egyébként ezzel megkerülve mindenféle jogi procedúrát, hiszen nem a magyar állam fogja hivatalosan beszerezni, hanem valamelyik oligarcha.

Szerintem, ha nem így van, az a legjobb megoldás, tisztelt képviselőtársaim, ha ezt a javaslatot megszavazzák, mert akkor világossá teszik, hogy még a látszatra is adnak, és annak a látszata sem kerülhet elő, hogy a magyar állam nevében a Fidesz parlamenti többsége vagy éppen csak a kormány maga egyszerű gazdasági, üzleti érdekből, ha fogalmazhatok meredeken, árulja a hazát. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Van-e még hozzászólás, tisztelt bizottság? *(Senki sem jelentkezik.)*

Annyit hadd mondjak a vitában elhangzottakra, hogy visszautasítom Harangozó Tamás képviselőtársam felszólalását és a feltételezését, egyszerű hazugság, amiről beszél. Természetesen a Törökországgal kapcsolatos kormányzati politikát nem üzleti megfontolások vezetik, és az a beállítás is súlyos hazugság és rosszindulatú rágalom, hogy az egész megfontolás mögött bármifajta üzleti kapcsolat lenne.

Magyarország és Törökország között van élénk gazdasági, kereskedelmi kapcsolat, de ez egyébként nem haladja meg a normált, Magyarország és a külső államok közötti kereskedelmi kapcsolat mélysége szintén nem befolyásolja természetesen az egész ügy megítélését.

Törökországgal pillanatnyilag Magyarország katonai szövetségben van. Törökország, amennyiben Magyarországot külső támadás érné, katonai segítségnyújtásra kötelezett a NATO értelmében. Ennek a bizottságnak és azt gondolom, ennek a javaslatnak, nem tiszte a török külpolitikát megítélni és azzal kapcsolatban mindenfajta következtetésekre jutni. Lehet egyébként, ha ilyen napirend van, hiszen valószínűleg a török külpolitikát illetően számos megjegyzésben egyetértünk, akár az örménykérdést tekintjük, akár a kurdkérdést tekintjük, akár egyébként Törökország balkáni tevékenységét tekintjük, ami egyébként számos érdekes kérdést vet fel, a magyar biztonsággal kapcsolatban különösen, de Törökország és a Balkánon radikalizálódó iszlám szervezetek kapcsolatáról is.

De a mostani határozat egyébként alkalmatlan arra, hogy Törökország felé jelzéseket küldjünk. Egyrészt nem vásárolunk érdemben semmifajta katonai felszerelést Törökországtól, a magyar állam, és gondolom, az előterjesztés meg nem kívánja betiltani a magyar vállalatok és a török vállalatok kereskedelmi kapcsolatait, ilyen javaslata nincsen.

Másrészt Magyarország támogatja a térségben a béke megteremtését, hiszen a térségben a kurdokat képezzük ki Erbilben, és a pesmerga katonákat a magyar katonák képzik ki arra, hogy az Iszlám Állam katonái és fenyegetése ellen harcoljanak. Másrészt a „Hungary Helps” segélyprogram keretében, amit egyébként az ellenzék nem támogat, odavisszük a segítséget, és kórházakat, iskolákat, lakóhelyeket újíttunk fel azért, hogy az onnan menekülni kényszerülő szíriaiak és észak-irakiak vissza tudjanak térni a saját hazájukba. Tehát a helyzet az, hogy ez az előterjesztés alkalmatlan is arra, hogy bármifajta jelzéssel éljünk. Ha gondolják, akkor terjesszék elő a farbát, hogy vessük fel azt, hogy Törökországot zárja ki a NATO a tagjai közül, mert akkor az egy jelzés arra nézve, hogy mi elfogadhatatlan vagy mi nem. Ez a jelzés erre alkalmatlan. Természetesen elítéljük Törökországnak a bármilyen külső katonai agresszióját más államokkal szemben, azt gondoljuk, hogy a térségben békét kell teremteni. Ebben a magyar kormány a magyar parlament többségére támaszkodva - messze Magyarország gazdasági vagy katonai teljesítménye és ereje fölött - vállal arányaiban szerepet, hiszen a harmadik legnagyobb katonai kontingenssel vagyunk jelen az Erbil megtettesítő Észak-Irakban, és képzünk ki kurd katonákat. És a „Hungary Helps” program is az egyik legnagyobb arányait tekintve a térségben, messze-messze nagyobb, mint amit nálunk sokkal tehetősebb országok gazdasági ereje lehetővé tenne.

Azt pedig, hogy az Európai Unió milyen politikát fogalmaz meg, közösen tudjuk kialakítani. Arra szeretném felhívni a figyelmet, hogy az Unió nem arról döntött, hogy nem vesz török fegyvert, hanem azt mondta, hogy Törökországnak nem ad el fegyvert. Az nagy különbség. Megjegyzem, Magyarország szintén nem ad el fegyvert Törökországnak. Olyan határozatot senki nem hozott, hogy nem is vesz fegyvert az

Európai Unió vagy a NATO Törökországtól, nálunk jóval nagyobb arányú fegyverkereskedelmet lebonyolító országokban sem fogalmazódott meg ilyen javaslat. Még egyszer mondom, nálunk ez nincsen. Ezért én nem javaslom, hogy tárgysorozatba vegyük ezt az előterjesztést.

Öné a szó viszonválaszra.

Mesterházy Attila (MSZP) válaszai

MESTERHÁZY ATTILA (MSZP) előterjesztő: Köszönöm szépen, elnök úr. Annyit engedjen meg megjegyezni, hogy máskor nem ódzkodnak attól, hogy más ország külpolitikai tevékenységét minősítsék a kormány részéről. De ezt azért érdemes félretenni, mert ez a határozat nem Törökországot minősíti, hanem egy magyar kormányzati döntést kíván felfüggeszteni. Tehát ez a magyar külpolitikában kíván lépéseket tenni vagy feladatot megszabni a magyar kormány részére, hiszen a magyar cselekvést akarja korlátozni Törökország irányába.

A másik: hogyha érdemben nem vásárolunk fegyvereket, akkor szerintem ez a legtökéletesebb jelzés, elnök úr, hiszen ezzel nem okozunk különösebb problémát. Talán úgy is lehet mondani, hogy ez egy udvarias jelzés, ha érdemben nem vásárolunk tőlük semmit sem, akkor nem fáj nekik annyira, de mégis teszünk egy jelzést annak érdekében, hogy értsék, nem helyes a zsarolás semmilyen formában sem.

Valóban Törökországgal katonai szövetségben vagyunk, és a NATO-n belül egészen biztosan Törökország egy kiemelt partner, bár tény és való, hogy manapság elég sok vitája van Törökországnak a NATO-n belüli szövetségesei között, például az Egyesült Államokkal. Szeretném elnök urat emlékeztetni az S-400-as rakétavédelmi rendszer beszerzésére, amit az Egyesült Államok nem fogadott kitörő örömmel, aminek az egyik eredménye az lett, hogy az F-35-ös repülőgépek gyártásából kizárták a török vállalatokat. Tehát ott nemcsak katonai, hanem komoly gazdasági érdek is sérült ezáltal. Tehát ebből kifolyólag, azt gondolom, hogy ma ez egy kicsit bonyolultabb kérdés, és egészen biztosan erre nem az a válasz, amit ön javasolt, hogy zárjuk ki Törökországot a NATO-ból, hiszen a világ első ötbe tartozó legnagyobb és legütőképesebb hadseregéről is beszélünk, amely a biztonság szempontjából kiemelten fontos.

Én azon lepődöm csak meg elnök úr szavai kapcsán, hogy egy magyar ember, egy magyar politikus, egy magyar nemzetben gondolkodó politikus ilyen lazán tud állni a határok erőszakos megváltoztatásához vagy éppen a népességcseréhez, hiszen Magyarország történelme pont ezzel ellentétes álláspontot indokolna. Ha valakik, akkor a magyarok megtapasztalták, hogy milyen, amikor egy nagyobb, erősebb állam erőszakosan változtatja meg a határokat, erőszakosan okoz népességcserét egy adott közösségben. Tehát már csak ilyen szempontból is szerintem helyes volna, ha mi ebben mégiscsak küldenénk valamilyen, nem jelentős jelzést akkor ezek szerint, hiszen érdemben nem befolyásolná a török-magyar kapcsolatokat. Ráadásul, még egyszer mondom, mi nem akarunk fegyvert eladni nekik, ahogy önök is mondták. Tehát ebből kifolyólag, azt gondolom, hogy ez a jelzés pont olyan mélységű, milyenségű, mennyiségű, ami külpolitikai szempontból Magyarország nemzetközi érdekét, nemzeti érdekét a nemzetközi közösségben egészen biztosan szolgálná. És sajnálattal veszem, ha önök ezt nem így gondolják. Nagyon szépen köszönöm a lehetőséget.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Bizottság! Ki az, aki tárgysorozatba vételre javasolja a H/7759. számú javaslatot? *(Szavazás.)* Kettő igen. Ki az, aki nem javasolja? *(Szavazás.)* Hat nimmal nem vettük tárgysorozatba ezt a javaslatot. Köszönöm szépen.

Az ülés berekesztése

Tisztelt Bizottság! Befejeztük a munkánkat.

(Az ülés befejezésének időpontja: 13 óra 06 perc)

Kósa Lajos
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Podmaniczki Ildikó és Szűcs Dóra